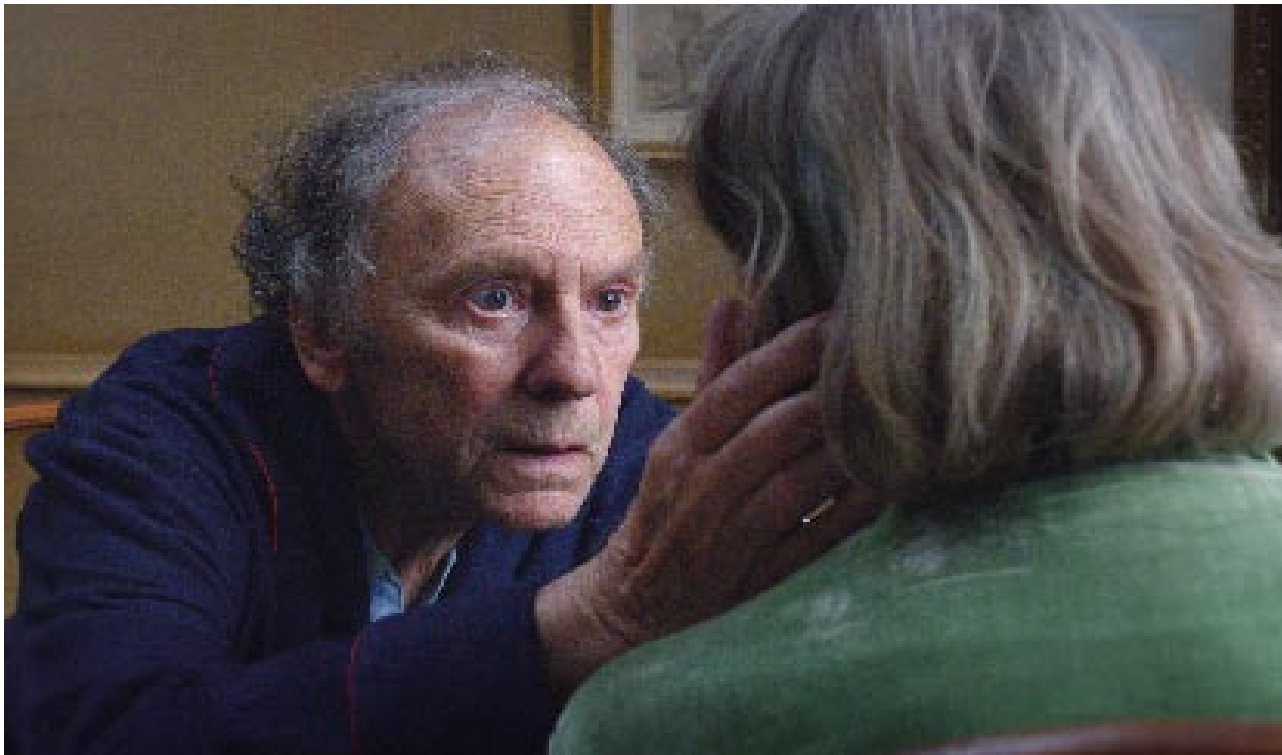

RECENSION

Jean-Louis Trintignant och Emmanuelle Riva

Amour

Originaltitel: **Amour**
Svensk titel: **Amour**
Regi: **Michael Haneke**
Producent: **Margaret Ménégoz**
Manus: **Michael Haneke**
Foto: **Darius Khondji**
Roller: **Jean-Louis Trintignant, Emmanuelle Riva, Isabelle Huppert, Alexandre Tharaud, William Shimell m fl.**
Österrike/Frankrike/Tyskland 2012
Längd: **2 tim 5 min**
Distributör: **Folkets Bio AB**

Michael Haneke har alltid haft en unik förmåga att få oss att känna skuld. Men som alla stora regissörer så försöker han bara kanalisera sina värsta rädslor. Det spelar ingen roll om det handlar om en småborgerlig familj som begår kollektivt självmord, en ond lek om hur våld framställs i populärkultur och dess mekanismer eller en allegori över den tyska skammen.

Amour är på ytan österrikarens mest stillsamma film. I vanlig ordning så börjar känslorna inte bubbla förrän ett par timmar efter du gått ut från biografen. Du lämnar filmen med en uppfylld obehagskänsla du känner igen men inte kan placera. När du börjar analysera så kommer du på dig själv att du inte känt samma sak sedan senast du såg en Haneke-film. Hur många filmare/konstnärer har den här inträngande egenskapen idag. Inte jättemånga skulle jag säga.

Anrika aktörerna Jean-Louis Trintignant och Emmanuelle Riva

gör två superstarka porträtt av äkta paret George och Anne Laurent. Två pensionerade musklärare som njuter av livet tillsammans där de har friheten att gå på opera, teater och diskutera kompositörsbiografier. Leva det stillsamma livet, helt enkelt. Mattan dras undan bådars fötter när Anne plötsligt får en stroke som gör henne förlamad. Hon tappar talet och blir sängliggande, störtas ofrivilligt tillbaka till ett slags hjälplöst barnstadie. George vakar över henne, vårdar henne, sörjer, vårdas och bygger upp en slags frustration som får våldsamma resultat. Det är plågsamt att se detta förmultnande och förtunnande av en mänsklig varelse, men svårt att inte fascineras av på ett djupt plan.

Amour är på sätt och vis en skräckfilm i den bemärkelsen att man inte kan önska ett liknande förlopp för någon. Haneke behandlar ämnet med sin särpräglade asketism där effekten av hur ljuset faller i ett visst rum är lika viktigt som hur bilderna är komponerade. Samtidigt som det sociala samspelet både omfamnar och stöter ifrån. I en av filmens mest besvärande och gripande scener vägrar Anne att svälja maten som George matar henne med. Här förstår man att hon faktiskt fortfarande till relativt stor grad lever i en tallöst fångelse, att hon bär på en lika, om än inverterad, stor frustration som sin make. Hon använder, som sitt allra sista vapen, en trotsighet för att visa hur hon fortfarande har kontroll eller makt över någonting. Detta är ett av många kolossalt vemodiga ögonblick.

Redan i den drömska öppningsscenen blir vi varslade om hur det kommer att sluta. Som titeln säger är detta en kärlekshistoria. Visserligen om den uppoffrande och desperata sidan av kärlek. Men den som är rädd att Haneke skulle göra det enkelt för oss kan skatta sig lycklig. Så även om *Amour* är exempelvis *Love Storys* (1971) totala antites, så är filmen på ett nästan sorgeperverst sätt bland det finaste du kan se på bio 2012.

Fredrik Söderlund